

Josep PERARNAU I ESPELT

ENRIC CASASSAS I SIMÓ. IN MEMORIAM (1920-2000)

Especialista en química analítica i catedràtic universitari de la dita especialitat, no és pas aquesta la raó, per la qual les nostres pàgines s'associen públicament a la tan general com sentida tristesa produïda pel seu traspàs.

Entre d'altres càrrecs que hom li encomanà d'exercir, el 1982 (l'any en què naixia ARXIU DE TEXTOS CATALANS ANTICS), ell fou nomenat president de l'Institut d'Estudis Catalans. Tal com m'havia contat ell mateix, trobà aquell primer volum en una llibreria d'una població de la costa empordanesa i l'adquirí; la impressió que li féu el convencé a presentar-lo en sessió del consell de govern de l'Institut; alguns dels consellers (si no m'erro, per a la història consignaré que haurien estat els profs. Joan Bastardas i Parera i Joaquim Molas i Batllori) digueren que «Això és el que hauria de fer l'Institut»; hi hagué, doncs, l'acord de cercar una vinculació d'ATCA a l'IEC i ell posà mans a la feina; un primer resultat permeté que ja el volum III, del 1984, sortís amb el peu editorial de l'Institut d'Estudis Catalans, mentre el definitiu consistiria en un acord entre la Fundació Jaume Bofill, d'una banda, l'IEC i la Facultat de Teologia de Catalunya, de part altra, en virtut del qual les dues darreres institucions es comprometien a assegurar la continuïtat d'ATCA. Ell mateix publicà els seus records sobre el tema en *Josep Perarnau i «Arxiu de Textos Catalans Antics»*, dins «Serra d'Or», núm. 403-404 (juliol-agost 1993), 70-71, pàgines resumides en el nostre volum XIV (1995), 413, núm. 9791. El lector de l'actual XIX pot constatar que el dit acord (i, doncs, la feina del prof. Casassas) segueix a hores d'ara demostrant la seva solidesa. Aquest és, doncs, el moment més indicat per a proclamar l'agraïment d'ATCA i dels qui hi treballem al prof. Enric Casassas i Simó.

Ja he dit que era especialista en química analítica, no pas, doncs, ni en edició de textos llatins o catalans medievals ni en història del pensament. Això no obstant, a petició del signant d'aquestes línies, i per una raó de genèrica familiaritat amb temes de la branca de ciències, acceptà de col·laborar en qualitat de recensionador, almenys en dos volums d'aquest anuari: en el XII (1993), 437-441, sobre Michela Pereira, *L'oro dei Filosofi; saggio sulle idee d'un alchimista del Trecento*; i en el XVI (1997), 499-504, sobre el volum II de les «Actes de la Primera Trobada Internacional d'Estudis sobre Arnau de Vilanova»: com que cap dels dos llibres no tracta de química analítica, l'acceptació de l'encàrrec recensionador només s'explica per la seva amatent voluntat de contribuir a aquestes pàgines; i contribuir de quina manera! El lector pot rellegir les dues recensions i admirarà la condícia amb què primer li calgué llegir i rellegir pàgines allunyades de la seva especialitat i després resumir-les amb la claredat i

completesa que llur text demostra. La inexorable malaltia, primer, i la mort després l'impossibilitat a ell de repetir pàgines com aquelles i als qui les paladejàvem de poder-nos complaure amb llur lectura. Altra vegada l'agraïment és obligat, i en aquest cas, cordialment sentit.

Encara hi ha un petit detall. Sabadellenc (amb quina fruïció em parlava dels seus pares i de l'escola que, en els seus temps d'infantesa hi regentaven!), en ésser publicat en aquestes pàgines el receptari de Joan Martina (ATCA, XI (1992), 289-328), que resultà ésser el primer text i autor sabadellenc documentat, ell es considerà amb el deure de fer-los conèixer en la seva ciutat. Anàrem tots dos a un acte de presentació; ultra els records familiars ja esmentats, entrà en la conversa el tema de la necessitat de saber llatí per a dominar la llengua catalana i li vaig demanar si entenia una frase de Ramon Llull que un servidor acabava de llegir: «Ne nou ne prou»; es donà, però alhora se li aclarí el sentit i se li confirmà la demostració de la dita necessitat en assenyalar que aquelles quatre paraules eren transcripció catalana del llatí «Nec nocet nec prodest» = «Ni fa mal ni bé» o «Ni ajuda ni destorba». Podria recordar d'altres detalls i moments, però aquesta, és només, ai las! una nota necrològica.

Restem privats de la seva col·laboració i del seu tracte i ens entristeix, però alhora continuem fruit dels fruits i del record d'una persona excel·lent que procurava de servir el seu poble sense estalviar esforços.

Grans gràcies!

Barcelona, maig 2000